

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 496/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti LEVEN, a. s., 29. augusta 31, Banská Bystrica, zastúpenej advokátkou JUDr. Sylviou Filipovou, Na vřšku 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25 CoKR 1/2014 z 26. marca 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti LEVEN, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti LEVEN, a. s. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva podľa čl. 1

Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 25 CoKR 1/2014 z 26. marca 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že proti napadnutému uzneseniu podal ústavnému súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy už 28. mája 2014. O sťažnosti v tejto časti rozhodol ústavný súd tak, že ju uznesením č. k. I. ÚS 375/2014-15 z 9. júla 2014 odmietol ako neprípustnú z dôvodu, že sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu aj dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v čase prerokúvania sťažnosti ešte nerozhodol. O dovolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Obdo 51/2014 z 30. septembra 2014 tak, že ho odmietol.

Riadiac sa právnym názorom ústavného súdu v uznesení č. k. I. ÚS 375/2014-15 z 9. júla 2014 a vzhľadom na výsledok konania o dovolaní, sťažovateľ podal opäť sťažnosť ústavnému súdu proti napadnutému uzneseniu.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplývajú tieto relevantné skutočnosti:

Okresný súd uznesením č. k. 1 R 3/2013-220 z 25. júla 2013 začal voči sťažovateľovi reštrukturalizačné konanie podľa § 113 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o konkurze“). Následne okresný súd uznesením z 8. augusta 2013 povolil reštrukturalizáciu sťažovateľa, ustanovil reštrukturalizačného správcu a vyzval veriteľov, aby prihlásili pohľadávky.

Okresný súd uznesením č. k. 1 R 3/2013-338 z 8. januára 2014 zamietol návrh veriteľa – [REDAKOVANÉ] (ďalej len „veriteľ 1“), a veriteľa – [REDAKOVANÉ] (ďalej len „veriteľ 2“), na zastavenie reštrukturalizačného konania, na začatie konkurzného konania a na vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľa z dôvodu tvrdeného porušenia povinností správcu.

Proti tomuto uzneseniu podali veriteľ 1 a veriteľ 2 odvolania, o ktorých rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 1 R 3/2013-338 z 8. januára 2014, keďže dospel k záveru, že správkyňa závažne porušila svoje povinnosti, a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresnému súdu prikázal postupovať podľa § 131 ods. 2 písm. a) zákona o konkurze, zastaviť reštrukturalizačné konanie, začať konkurzné konanie a vyhlásiť konkurz na majetok sťažovateľa.

Na základe právneho názoru krajského súdu okresný súd uznesením č. k. 1 R 3/2013-803 zo 16. apríla 2014 zastavil reštrukturalizačné konanie, začal konkurzné konanie, vyhlásil konkurz na majetok sťažovateľa, ustanovil konkurzného správcu a vyzval veriteľov na prihlasovanie pohľadávok.

Sťažovateľ v prvom rade uvádza, že jeho sťažnosť smeruje *„proti Zrušujúcemu uzneseniu“*, poukazuje však na vzájomný vzťah napadnutého uznesenia a uznesenia okresného súdu č. k. 1 R 3/2013-803 zo 16. apríla 2014 a uvádza, že *«je nevyhnutné rovnaké vady, akými trpí Zrušujúce uznesenie, pričítať aj „závislému“ Uzneseniu o vyhlásení konkurzu»*.

Podľa sťažovateľa k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo v prvom rade tým, že krajský súd meritórne prerokoval odvolania veriteľa 1 a veriteľa 2.

„Krajský súd dospel k záveru, že odvolania boli prípustné, pretože Prvostupňové uznesenie je uznesením vydaným podľa Občianskeho súdneho poriadku... a nie podľa ZoKR. Dôvodil, že ZoKR upravuje len uznesenie, ktorým reštrukturalizačný súd zastaví reštrukturalizačné konanie, začne konkurzné konanie a vyhlási konkurz. Neupravuje uznesenie, ktorým by súd zamietol návrh na zastavenie reštrukturalizačného konania, začatie konkurzného konania a vyhlásenie konkurzu (akým je Prvostupňové uznesenie). Preto sa vo vzťahu k Prvostupňovému uzneseniu neuplatní obmedzenie prípustnosti odvolania podľa § 198 ods. 1 druhej vety ZoKR.

S názorom krajského súdu nemožno súhlasiť... obmedzenie prípustnosti odvolania podľa § 198 ods. 1 druhej vety ZoKR je nevyhnutné aplikovať aj na Prvostupňové uznesenie vtedy, ak bolo vydané v reštrukturalizačnom konaní. Nie je rozhodujúce, či predmetné rozhodnutie výslovne predpokladá ZoKR (ako tvrdí krajský súd). Rozhodujúce je len to, v akom konaní bolo vydané.

... každé uznesenie, ktoré súd vydá v predmetnej veci (i) po tom, ako je v Obchodnom vestníku zverejnené uznesenie o začatí reštrukturalizačného konania, a zároveň (ii) pred tým, ako je začaté reštrukturalizačné konanie právoplatne zastavené alebo inak právoplatne ukončené, je uznesením vydaným v reštrukturalizačnom konaní. Uvedené podmienky splňa aj Prvostupňové uznesenie. Preto ide o uznesenie vydané v reštrukturalizačnom konaní.“

Právny názor o neprípustnosti odvolania proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 R 3/2013-338 z 8. januára 2014 podporuje sťažovateľ aj tým argumentom, že toto uznesenie je označené rovnakou spisovou značkou ako uznesenie okresného súdu o začatí reštrukturalizačného konania, pričom uvedené uznesenia sa týkajú tej istej právnej veci – reštrukturalizácie sťažovateľa. Navyše, toto uznesenie okresného súdu z 8. januára 2014 nemohlo byť vydané v inom ako reštrukturalizačnom konaní.

Sťažovateľ poukazuje tiež na judikatúru najvyššieho súdu (uznesenie sp. zn. 6 Cdo 199/2013 z 11. 9. 2013) a ústavného súdu (I. ÚS 26/94), z ktorých je zrejmý záver, že prerokovanie odvolania, ktoré podľa zákona nie je prípustné, predstavuje porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ ďalej tvrdí, že označené práva boli porušené aj nesprávnym výrokom napadnutého uznesenia. Poukazuje na to, že krajský súd dospel k záveru, že správkyňa závažne porušila svoje povinnosti. Domnieva sa, že neboli splnené zákonné podmienky podľa § 221 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) na zrušenie uznesenia. S prihliadnutím na § 220 OSP mal krajský súd uznesenie okresného súdu č. k. 1 R 3/2013-338 z 8. januára 2014 zmeniť. Sťažovateľ poukazuje tiež na judikatúru

najvyššieho súdu (6 Cdo 180/2013) a ústavného súdu (I. ÚS 26/94), z ktorej vyplýva, že postup krajského súdu bol nezákonný.

Sťažovateľ tiež namieta, že napadnuté uznesenie nie je riadne odôvodnené, pretože krajský súd na niektoré otázky nedal vôbec odpoveď, na niektoré iba čiastočne a na niektoré otázky odpovedal protirečivo. V súvislosti s touto námietkou sťažovateľ predovšetkým poukazuje na právny záver krajského súdu o tom, že správkyňa závažne porušila svoje povinnosti, pričom uvádza: *«prečo správkyňa v dôsledku neúčasti zástupcu súdu na schôdzi veriteľov porušila svoje povinnosti, a to dokonca závažne, keď samotný odvolací súd výslovne uviedol, že (i) správca nemá povinnosť zabezpečovať účasť zástupcu súdu na schôdzi veriteľov, (ii) je vylúčené, aby zákon umožnil správcovi vynútiť si účasť zástupcu súdu na schôdzi veriteľov a (iii) neúčasť zástupcu súdu na schôdzi veriteľov nie je porušením povinnosti správkyne, ale súdu...»*

prečo správkyňa... porušila svoje povinnosti..., keď nie je dôvod predpokladať, že za prítomnosti zástupcu súdu by mohlo dôjsť k iným výsledkom schôdze veriteľov...; navyše veritelia 1/ a 2/ nenamietajú proti samotnému priebehu či výsledkom schôdze;

v akom ustanovení ZoKR je zakotvená povinnosť správkyne zvolať opakovanú schôzdu veriteľov v prípade, ak sa pôvodne zvolanej schôdze nezúčastní zástupca súdu;

... prečo porušenie neurčito zakotvenej a ťažko identifikovateľnej povinnosti správkyne znamená automaticky závažné porušenie jej povinnosti so všetkými dôsledkami z toho plynúcimi, navyše ak by splnenie tejto „povinnosti“ spravidla znamenalo porušenie inej, v zákone presne a určito zakotvenej povinnosti správkyne...;

prečo má správkyňa povinnosť zvolať opakovanú schôzdu veriteľov..., keď ZoKR výslovne počíta len s dvoma schôdzami... schôdzou veriteľov zvolávanou za účelom zistenia stanovísk veriteľov a voľby veriteľského výboru (§ 126 a nasl. ZoKR) a schvaľovacou schôdzou (§ 146 a nasl. ZoKR) – a zákon v žiadnom prípade nepočíta s tým, že by správkyňa opakovane zvolávala schôzdu veriteľov a menila termín schôdze oznámený v Obchodnom vestníku;...

prečo má správkyňa povinnosť zvolať opakovanú schôzdu veriteľov v prípade, ak sa pôvodne zvolanej schôdze nezúčastní zástupca súdu, keď podľa § 127 ods. 1 poslednej

vety a § 131 ods. 2 písm. d) ZoKR by nezvolenie veriteľského výboru na prvej zvolanej schôdzi veriteľov malo nevyhnutne za následok vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľa, a teda zvolanie opakovanej schôdze veriteľov by nemalo žiadny zmysel;

(ako, pozn.) ... *dospel odvolací súd k záveru, že z § 126 ods. 1 ZoKR možno vyvodiť možnosť a povinnosť správkyne zvolať opakovanú schôdzu, keď takýto záver z citovaného ustanovenia zjavne nevyplýva...;*

prečo má správkyňa povinnosť zvolať opakovanú schôdzu veriteľov... keď takýto postup by takmer s istotou mal za následok porušenie kogentným ustanovením zakotvenej povinnosti správkyne zvolať schôdzu veriteľov v stanovenej lehote a zároveň tak, aby sa uskutočnila v zákonom stanovenom 6-dňovom intervale (§ 126 ods. 1 ZoKR);

prečo má mať povinnosť správkyne, ktorá nie je v zákone výslovne zakotvená... prednosť pred splnením inej povinnosti správkyne týkajúcej sa dodržania lehôt podľa § 126 ods. 1 ZoKR, ktorá je naopak v zákone stanovená jednoznačne a explicitne;

ako by mala správkyňa postupovať, keď by súd nezabezpečil účasť svojho zástupcu ani na žiadnej ďalšej opakovanej schôdzi veriteľov...?».

Podľa sťažovateľa napadnutým uznesením bol porušený čl. 152 ods. 4 ústavy, pretože krajský súd nezvolil ústavne súladný výklad príslušných zákonných ustanovení. Ním zvolený výklad je v rozpore s princípom právnej istoty podľa čl. 1 ods. 1 ústavy, a to z identických dôvodov, ktoré uvádza v súvislosti s námietkou, že napadnuté uznesenie nie je riadne odôvodnené. Navyše poukazuje na to, že výkladom zvoleným krajským súdom „*sú dotknuté práva veriteľov, čo je v civilnom konaní neprípustné;... je... bežnou praxou, že schôdza veriteľov sa uskutoční bez účasti zástupcu súdu a napriek tomu nedochádza ku konverzii reštrukturalizačného konania...“.*

Krajským súdom zvolený výklad je tiež v rozpore so základným právom na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Sťažovateľ uvádza, že veriteľský výbor 8. januára 2014 schválil návrh reštrukturalizačného plánu a následne veritelia s hlasovacím právom na schvaľovacej schôdzi 7. februára 2014 schválili reštrukturalizačný plán. Výklad krajského súdu má za následok konverziu s tým, že tento postup „*je v rozpore s vôľou*

prejavenou oprávnenými veriteľmi ako účastníkmi reštrukturalizačného konania a má za následok negovanie výsledkov nimi uplatnených práv... zvýhodňuje tých veriteľov..., ktorí v súlade so zákonom nemali hlasovacie právo a ktorým takto súd umožnil opätovne v celom rozsahu uplatniť všetky práva v konkurznom konaní, ktoré by inak v reštrukturalizačnom konaní nemali.“.

Sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd nezohľadnil nespravodlivé dôsledky svojho rozhodnutia na účastníkov konania a nezohľadnil spoločný záujem veriteľov – ktorým je maximálna miera uspokojenia veriteľov. Základným dôsledkom napadnutého uznesenia je vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľa, a teda dosiahnutie nižšej miery uspokojenia veriteľov sťažovateľa ako pri reštrukturalizácii.

„Odvolací súd bol tento dôsledok s poukazom na citovanú judikatúru Ústavného súdu SR, ako aj s poukazom na § 5 ZoKR, povinný pri rozhodovaní zohľadniť. Neurobil tak, čím porušil svoju povinnosť. K tejto otázke sa v Zrušujúcom uznesení vôbec nevyjadril. Vôbec nevedol, či otázku porovnania miery uspokojenia veriteľov pri reštrukturalizácii a pri konkurze bral pri rozhodovaní do úvahy. Vôbec nevyhodnotil, aká miera uspokojenia veriteľov bude v konkurze v porovnaní s reštrukturalizáciou dosiahnutá. Vôbec sa nevyjadril k otázke, prečo je prípadná nižšia miera uspokojenia veriteľov v konkurze spravodlivým dôsledkom pre účastníkov konania. Jeho rozhodnutie je vo vzťahu k týmto otázkam aj nepreskúmateľné.“

Ďalšou podstatnou okolnosťou, ktorú mal odvolací súd pri rozhodovaní zohľadniť z pohľadu (ne)spravodlivosti dôsledkov rozhodnutia na účastníkov konania, je otázka nevyhnutnosti zániku sťažovateľa. Krajský súd sa vôbec nezaoberal otázkou, či je spravodlivé, a ak áno, tak prečo je spravodlivé uplatniť výklad zákona, ktorý vedie k zániku sťažovateľa ako účastníka konania, hoci je prípustný aj iný výklad zákona, ktorý by k takémuto radikálnemu dôsledku nevedol (naopak by umožnil sťažovateľovi naďalej podnikáť a platiť dane). Vôbec sa nezaoberal otázkou, prečo je spravodlivé uplatniť výklad zákona smerujúci k zániku sťažovateľa, hoci samotný sťažovateľ nesporne žiadnu svoju povinnosť neporušil a akékoľvek porušenie povinnosti v súvislosti s neprítomnosťou

zástupcu súdu na schôdzi veriteľov nezavinila ani správkyňa, ale súd prvého stupňa. Zrušujúce uznesenie je v tomto smere aj nepreskúmateľné.

Ďalšou podstatnou okolnosťou, ktorú mal odvolací súd pri rozhodovaní zohľadniť z pohľadu (ne)spravodlivosti dôsledkov rozhodnutia na účastníkov konania, je otázka umožnenia opakovaného zvolania schôdze veriteľov a riadneho ukončenia reštrukturalizácie. Krajský súd svojim arbitrárnym rozhodnutím sám znemožnil, aby došlo „k náprave“ a schôdza veriteľov bola opakovane zvolaná. Odňal tak sťažovateľovi možnosť konať pred súdom v reštrukturalizačnom konaní.

Je zrejmé, že napadnuté rozhodnutia sú svojimi účinkami zjavne neprimerané k dôvodom, ktoré viedli k ich vydaniu.“

K porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – a to princípu kontradiktórnosti konania a princípu rovnosti zbraní – došlo tým, že ani okresný súd a ani krajský súd nedoručili sťažovateľovi odvolania veriteľa 1 a veriteľa 2, čím porušili § 209a ods. 1 OSP a § 211 ods. 1 OSP, a tak odňali sťažovateľovi možnosť konať pred súdom. Sťažovateľ nemal možnosť reagovať na odvoláciu argumentáciu veriteľa 1 a veriteľa 2 a poukazuje na to, že tento postup je v rozpore s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu (uvádza napr. rozhodnutia sp. zn.: 3 Cdo 213/2011, 5 Cdo 200/2010, 2 Cdo 112/2007, 4 Cdo 204/2011), s judikatúrou ústavného súdu (uvádza rozhodnutia sp. zn.: I. ÚS 335/06, I. ÚS 230/03, II. ÚS 136/08, I. ÚS 26/94) a s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (poukazuje na rozhodnutia vo veciach Hudáková proti Slovensku, Komanický proti Slovensku).

Napadnutým uznesením bolo podľa sťažovateľa porušené aj jeho základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

„Reštrukturalizácia je podstatne šetrnejšia než konkurz. Kým konkurz má likvidačný charakter, podmienkou čo i len odporúčenia reštrukturalizácie správcom je zachovanie aspoň podstatnej časti prevádzky podniku dlžníka a predpoklad väčšieho rozsahu uspokojenia veriteľov dlžníka ako v prípade vyhlásenia konkurzu [§ 109 ods. 3 písm. c) a d) ZoKR]. Primárnym účelom konkurzu na rozdiel od reštrukturalizácie nie je ozdravenie

dlžníka (sťažovateľa) a pokračovanie v jeho podnikateľskej činnosti, ale len pomerné uspokojenie veriteľov (v nižšej miere ako pri reštrukturalizácii) a následný zánik dlžníka (sťažovateľa). Ide o zásadnú a nezvratnú zmenu, ktorej dôsledkom je zánik možnosti sťažovateľa pokračovať v podnikateľskej činnosti a vytvárať zisk. Pokiaľ k takémuto zásadnému zásahu do právneho postavenia dlžníka dôjde v rozpore so zákonom či Ústavou SR..., dochádza i k porušeniu práva dlžníka vlastniť a pokojne užívať majetok.“

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., základné právo sťažovateľa na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, základné ľudského právo sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a právo sťažovateľa na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu... uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici so sp. zn. 25 CoKR/1/2014 z 26. 3. 2014 porušené boli.

... Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici so sp. zn. 25 CoKR/1/2014 z 26. 3. 2014 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

... Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania v sume 340,90 €..., ktorú je Krajský súd v Banskej Bystrici povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľ v sťažnosti tiež navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu. Poukazuje na rozhodnutia ústavného súdu v obdobných veciach sp. zn. I. ÚS 200/2011 a sp. zn. IV. ÚS 8/2013, v ktorých ústavný súd vyhovel návrhu podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V súvislosti s týmto návrhom ďalej uvádza:

„Vzhľadom na to, že Ústavný súd SR pri vyhovení sťažnosti Zrušujúce uznesenie aj Uznesenie o vyhlásení konkurzu zruší, ich právne dôsledky môžu byť rozhodnutím o sťažnosti zvrátené. K postupu prikázanému krajským súdom a realizovanému okresným súdom, ktorý má na právne postavenie sťažovateľa zásadný právny dopad a smeruje o. i. k jeho zániku, nemusí dôjsť, ak Ústavný súd SR dospeje k záveru, že došlo k porušeniu práv sťažovateľa. Okamžitý postup v súlade so Zrušujúcim uznesením a Uznesením o vyhlásení konkurzu by mal naopak pre sťažovateľa likvidačné dôsledky, ktoré by boli nezvratné. Ustanovený konkurzný správca by musel začať vykonávať nezvratné úkony poškodzujúce sťažovateľa, najmä nakladať s majetkom sťažovateľa a speňažovať ho, čo by následne znemožnilo úspešne zrealizovať reštrukturalizáciu sťažovateľa.

Naopak, ak Ústavný súd SR sťažnosti nevyhoví, nič nebude brániť OS BB, aby po skončení konania pred Ústavným súdom SR postupoval v súlade s vydaným Uznesením o vyhlásení konkurzu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy

vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa vychádzal ústavný súd zo skutočnosti, že

- uznesením sp. zn. I. ÚS 375/2014 z 9. júla 2014 odmietol sťažnosť sťažovateľa v tej časti, v ktorej smerovala proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 25 CoKR 1/2014 z 26. marca 2014, ako neprípustnú z toho dôvodu, že sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu podal aj dovolanie, o ktorom v tom čase najvyšší súd nerozhodol, a

- v náleze sp. zn. I. ÚS 375/2014 zo 4. februára 2015 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 1 R 3/2013 zo 16. apríla 2014, týmto nálezom toto uznesenie aj zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Ústavný súd v odôvodnení nálezu sp. zn. I. ÚS 375/2014 zo 4. februára 2015 konštatuje, že okresný súd bol viazaný právnym názorom krajského súdu ako odvolacieho súdu, ktorý vyslovil v uznesení sp. zn. 25 CoKR 1/2014 z 26. marca 2014. Vo svojom náleze podrobne uvádza odôvodnenie napadnutého uznesenia (porovnaj strany 8 až 12 uvedeného nálezu).

Ústavný súd v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 375/2014 výslovne preskúmal argumentáciu sťažovateľa, ktorou namietal, že

- krajský súd v napadnutom uznesení neodpovedal na ním vymedzené relevantné skutočnosti, ktoré sú spojené s jeho záverom, že správca porušil svoje povinnosti závažným spôsobom tým, že uskutočnil prvú schôdzu veriteľov bez účasti súdu,

- závery krajského súdu v napadnutom uznesení sú v rozpore s princípom právnej istoty a so základným právom na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy,

- krajský súd nezohľadnil nespravodlivé dôsledky svojho rozhodnutia na účastníkov konania a tiež spoločný záujem veriteľov.

Ústavný súd v náleze sp. zn. I. ÚS 375/2014 zo 4. februára 2015 výslovne uviedol, že túto argumentáciu sťažovateľa „je možné podľa jej obsahu vyhodnotiť aj ako argumentáciu namietajúcu samotné závery krajského súdu, ktoré boli osvojené okresným súdom v napadnutom uznesení“, pričom ďalej uviedol, že podstatu sťažnosti a aj konania všeobecných súdov tvorí interpretácia ustanovení zákona o konkurze, „najmä právne posúdenie, či uskutočnenie prvej schôdze veriteľov reštrukturalizačným správcom za neúčasti zástupcu súdu, ktorý svoju neúčasť vopred ospravedlnil v deň konania schôdze, je možné hodnotiť ako porušenie povinností reštrukturalizačného správcu závažným spôsobom s následkom konverzie reštrukturalizačného konania na konkurzné konanie na majetok sťažovateľky“ .

Ústavný súd následne dospel k záveru, že „argumentáciu uvedenú v odôvodnení pre okresný súd záväzného uznesenia krajského súdu hodnotí ako ústavne nekonformnú...“

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd uzatvára, že konanie schôdze veriteľov za neúčasti zástupcu súdu, keď sa tento ospravedlnil (a to bez toho, že by pri svojom ospravedlnení sa dal akýkoľvek pokyn správcovi neuskutočniť schôdzu z dôvodu jeho neúčasti) nie je možné hodnotiť s ohľadom na § 126 ods. 1 tretiu vetu zákona o konkurze a reštrukturalizácii a § 126 ods. 4 tretiu vetu zákona o konkurze a reštrukturalizácii, a to ani s prihliadnutím na úpravu práv veriteľov v konkurzom konaní v zmysle § 35 ods. 8 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a § 131 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii ako závažné porušenie povinnosti správcu s dôsledkom konverzie reštrukturalizácie na konkurz podľa § 131 ods. 2 písm. a) zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Ak okresný súd (viazaný závermi krajského súdu) v okolnostiach posudzovaného prípadu dospel k záveru o závažnom porušení povinnosti správcu na základe opísaného skutkového a právneho stavu a napadnutým uznesením zo 16. apríla 2014 rozhodol o konverzii reštrukturalizácie na konkurz z uvedeného dôvodu, porušil tak základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), jej právo na spravodlivé súdne

konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) v spojení s jej základným právom na rovnosť účastníkov v súdnom (reštrukturalizačnom) konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy). Ústavný súd preto prvým výrokom tohto nálezu vyslovil porušenie označených práv uznesením okresného súdu zo 16. apríla 2014.“.

Z uvedených skutočností vyplýva, že ústavný súd v náleze sp. zn. I. ÚS 375/2014 zo 4. februára 2015 podrobil závery krajského súdu v napadnutom uznesení ústavnému prieskumu a rozhodol, že právny záver krajského súdu (ktorým bol okresný súd viazaný) o porušení povinností správcu závažným spôsobom nie je ústavne súladný. Týmto spôsobom ústavný súd preskúmal argumentáciu sťažovateľa týkajúcu sa aj napadnutého uznesenia a sťažovateľovi v tomto smere poskytol ústavnú ochranu.

Ústavný súd navyše nálezom sp. zn. I. ÚS 375/2014 zo 4. februára 2015 zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 R 3/2013 zo 16. apríla 2014 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol pritom, že okresný súd bude v ďalšom konaní „*viazaný vysloveným právnym názorom ústavného súdu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde)*“. Právny názor krajského súdu ako odvolacieho súdu v napadnutom uznesení preto pre okresný súd v ďalšom konaní v rozsahu, v akom odporuje právnemu názoru ústavného súdu v náleze zo 4. februára 2015, už nie je právne záväzný.

Na tomto základe sa duplicitný ústavný prieskum záverov krajského súdu v napadnutom uznesení v aktuálnom konaní ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľa z 10. decembra 2014, ktorá obsahuje identickú argumentáciu ako sťažnosť sťažovateľa v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. I. ÚS 375/2014, javí ako nadbytočný. Ústavná ochrana poskytnutá sťažovateľovi v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 375/2014 v rozsahu jeho argumentácie je pre sťažovateľa úplná a dostatočná. Vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 25 CoKR 1/2014 z 26. marca 2014 už nie je spôsobilé ovplyvniť právnu pozíciu sťažovateľa a poskytnúť

mu intenzívnejšiu, prípadne vyššiu mieru ochrany ako tú, ktorá mu bola poskytnutá v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 375/2014.

Vzhľadom na uvedené je bez právneho dôvodu skúmať argumentáciu sťažovateľa, ktorá nebola predmetom ústavného prieskumu v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 375/2014, týkajúcu sa námietok sťažovateľa, že krajský súd mal meritórne preskúmať neprípustné odvolania, mal svojím uznesením zmeniť uznesenie okresného súdu, a nie ho zrušiť, a mal mu odňať možnosť konať pred súdom tým, že mu nedoručil odvolania veriteľa 1 a veriteľa 2.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú, keďže sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol skorším rozhodnutím.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. augusta 2015